



### ՀԱՄԻՏԻ ՕՐԱԳՐՈՒԹԵՆԸ

ԳՐԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Եթէ մեզնի անգամ՝ ես պիտի ապրի։  
Հոն էր թովման ծանօթ իր հաւատարմ  
թերի։

Պետրոս ու Յովնանէն ետեւէն կուգային։  
Տէրն ըսաւ այն ատեն հոն խոնորդ ամբո  
խին։

«Ո՞ւ դրած էք զանի»։—Ահա անոր կա  
յան։»

Հսին, ցուցնելով դատին մէջ գերեզման  
Մը անտառին մօտիկ, հեղեղի մը քովով։

Եւ արտասուեց Յիսուս։ Հրէայք զայդ  
տեսնելով։

Գոչեցին։ «Տեսէ՛ք, ո՛հ, ինչպէս կը սիրէր զան,  
կ'ըսեն թէ հրամանին ներքեւ է ստատանան։  
Եթէ Աստուած ո՛ր ըլլար՝ ինչպէս հաւատարմ  
մեզ։

Պիտի թողուր մեզնի իր սիրելին այսպէս։»

Մարթա զէպի դամբան Յիսուսն առաջ  
նորդեց։

«Բեզ կը հաւատամ, Տէր, ինչպէս Յով  
հաննէս, Պետրոս։

Չորս օր է որ եղբայրս թաղուած կը մը  
նայ հոս։»

Յիսուս ըսաւ. «Լո՛ւէ՛, կին, եթէ հաւատաս՝  
Աստուծոյ մեծ փառքը դուն հոս պիտի  
տեսնաս։»

Յետոյ կրկնեց. «Վրայէն հանեցէ՛ք աղ  
մեծ քար։»

Հանեցին քարն, չորմին ներսի կողմ կ'ե  
րևար։

Աչքերն վերցուց Յիսուս, և իր քայլեր  
ուղղեց

Դէպ ի մեծելով՝ որ հանգչէր պատանքին  
մէջ

Ինչպէս պարկ մը գանձի՝ գոր կը թաղէ  
ագահ։

Ու ծնելով՝ «Դա՛գա՛ր, դուրս ելի՛ր» կը  
պօռայ։

Այն ժամանակ մեռելն ելաւ գերեզմանէն։  
Անոր ոտք ու ձեռքեր պատանքով կապ  
ուած են։

Դամբանին մէջ ուղղորդ նա կը կանգնի  
ահա։

«Օ՛հ, քակեցէ՛ք սա մարդն ու թողէ՛ք որ  
երթայ։»

Ըսաւ Յիսուս. Անոր հաւատացին ներկայք։

Ասոր վրայ՝ ինչպէս Դիրքն կը պատմէ՝  
քահանայք

Հռոմայ պրիտորին քով կազմեցին ժողով  
ներ։

Դիտնալով թէ Յիսուս այդ մարդն յարու  
ցած էր՝

Թէ թէ՞ դամբանին հրաշքն տեսած էին  
ամենք։»

Ըսին. «Ժամ է որ զայն նշնանատան մեռ  
ցնենք։»

Թրգ. Մ. ՆՈՒՊԱՐԵԱՆՆՆԵՐԸ ՎԻՔԹՕՐ ՀԻԿԿՈ  
(La Légende des Siècles).

Պարտինք գրաքննութիւն մը ունենալ։  
Անհնթեթէ է այս մասին մեզ քննադատել։  
Պարտ չէ մեր վիճակը Արեւմուտքին չա  
փով գնահատել։ Այն տեղ, քննադատութեանց  
ընդհանուր զարգացմամբ, մամուլ հակո  
ղութիւն մը կրնայ աւելորդ ըլլալ, բայց ի  
մեզ ժողովուրդը չ'ուտ միամիտ, շատ քիչ  
դաստիարակուած է։ Պարտինք մեր հը  
պատակները որպէս տղայ գործածել, վա  
սըն զի անոնք իրապէս տղայքն են։  
Ինչպէս որ ծնողք և վարժապետք կը հըս  
կեն տղոց ձեռքը գէշ ընթերցարաններ  
չ'իյնալուն, այնպէս ալ մեր կառավարու  
թիւնը պարտականութիւն ունի հետազնի  
ւումէն ինչ որ կրնայ վնասել ու թունաւո  
րել։

Ստուգիւ տխուր բան է հարեմբերէն  
ներս մուտքը այսքան ֆրանսերէն տա  
փակ վէպերու՝ որոնք մարդուս սիրտն ու  
հոգին կ'ապակաւեն։ Թեթեւ միթարու  
թիւն մըն է, որ ոչ թէ թուրք գրաւա  
ձանները, այլ միշտ «միտանալիներ»ը,  
Յոյներն ու Հայերն են որ կը ներածեն  
այս աղտոտ ապրանքը։ Այո՛, Յոյներն ու  
Հայերը. այս անուն առած ստախոսները,  
եթէ այն ամէն սուտ լուրերը որ հոս չըր  
ջաբերութեան կը դնեն անոնք, առանց  
գրաքննիչին հսկողութեան մամուլ մէջ ար  
ձագանգ գտնէին, մեր սեփական ժողով  
ութիւնը համար անհանգստութիւն մը չը՞  
պիտի ըլլար, և այս բանը արտասահմանի  
մէջ մեր վրայ բոլորովին սխալ գաղափար  
մը կազմել չը՞ պիտի տար։ Մեր երկիրը  
արդէն բաւական չարախօսուած է. ու  
րեմի գրաքննութիւնը պարտի գոյութիւն  
ունենալ։

«ՊԱՆԺՆԻՇ»Ը

Ով որ թուրքիոյ իրաց վրայ գրէ, ըլ  
լայ միտանալի, Կերմանացի կամ Անդ  
ղիացի, մեր «պախչի»ին առանձին գլուխ  
մը նուիրել հարկ անբաժնելի կը սեպէ։  
այո՛, ֆրանսերէն երկրի մը մէջ «պախչի»ը  
թաքաւորէն իսկ հզօր ներկայացուած է։  
«Պախչի»ը սակայն այսպիսի աղէտ մը չէ,  
մասնաւոր թէ Անատոլիոյ մը չըմբռնել  
ըստ ինքեան թէ այս մասին առարկու  
թիւն ընդունել կրնան գտնուիլ։

Մեր կայսրութեան մէջ դեռ ևս կը տի  
րէ իրաց այնպիսի վիճակ մը, որուն՝ նա  
խնդիրը գրեթե մէջ. Եւրոպիոյ տէրու  
թիւնք ալ ենթարկուած էին։ Այն ատեն  
այդ տէրութիւնները մեզմէ աւելի՛ անկա  
նուն պիւտեմէ ունէին։ Պաշտօնեաներն ու  
րեմի, այս տէրութեանց մէջ ալ, պար  
տաւոր էին իրենց վիճակին վրայ խորհիլ։  
Արեւելքի կղերը, այսօր իսկ, ստիպուած է  
չ'աւտ անգամ իր հասարակութեանց «պախ  
չի»ին սպասել։ Եւրոպայի հեղինակներուն  
զայրութիւն «պախչի»ին անպատուաբեր  
տուրք մը ըլլալուն վրայ, ճիշդ չի համար  
ւոր։

—Մարդ մը կայ որ ապահովապէս գի  
տէ թէ ուր կը գտնուին քու երկու իշ  
խանութիւններդ։ Եւ այդ մարդը Տամիլի  
թշուառական վերակազմուն է, ան որ  
տիրող բոլոր գաղտնիքները գիտէ։

—Ժի... Ահ, իրաւունք ունիք...  
չուտ երթանք, հայր իմ։

—Մի՛ վախնար, անկա ձեռքերնուն  
մէջ է։

—Ո՛վ գիտէ թէ միշտ մը գտած չէ  
մառանէն փախչելու, ինք որ ապարան  
քին ամէն ծակուծուկ տեղերը կը ճանչ  
նայ։

—Հապա դուն կուգիր տգա՛տ ար  
ձակիլ զինքը... Բայց վստահ. եղիր որ  
անկա չի կրնար մառանէն դուրս ելլիլ։  
Ես ժամանակ ունեցայ զայն ուսումնասի  
րելու, և կ'ապահովեցնեմ քեզ որ եթէ մա  
ռանը դուրս ելլելու անցք մը ունենար,  
ես պիտի կրնայի գտնել զայն։

Սակայն պահ մը առաջ ասպիտին ը  
սածները քիչ մը մտահոգութեան մէջ  
ձգեցին ձեռքերն իրարմէն, թերեւ  
գաղտնիք մը կար։ Հայր ու որդի սկսան  
վազել և Մէսիմ ապարանքը հասնելով՝  
պարտէզէն անցան ու ներս մտան։ Բանի  
մը վայրկեան ետքը մառանին դրան առջև  
կը գտնուէին։ Ծերունի բաղաւաղիւրը՝  
իր պաղարհուսութիւնը պահելով՝ բռնեց  
իր գաւակը որ կուգէր անմիջապէս  
բանալ դուռը, և սկսաւ մտիկ ընել։

ուր մեր պաշտօնէից կողմէն։ Մարդիկ  
կը մտնան թէ մեր պաշտօնեաները չեն  
կրնար Եւրոպայի կանոնաւոր հանգամա  
մանաց մէջ ապրող պաշտօնէից հետ բազ  
դատուիլ։

Մեր պաշտօնեաները՝ «պախչի»ի ըս  
պաշտօնուն համար որպէս անբարոյական  
և անպատեւ՝ կը բաժանուին. բայց ա  
նոնք չեն կրնար աղքատ տէրութեանս ի  
րենց վճարած նիհար թոշակաւ ապրիլ։  
Ուրեմի կարգէ դուրս բան մը չ'են համա  
րիր անոնք հասարակութենէն «պախչի»  
ստանալը և տեղացին շատ ուղիղ կը գըտ  
նէ կառավարական մարդոց այս ընթաց  
քը։

Մեր ողորմելի ելեմուտքին հետեան  
քով, շատ անգամ ղոթախտաբար հարկ  
կ'ըլլայ պաշտօնէից թոշակները քանի մը  
ամիս չ'վճարել։ Տունը ընտանիքը անօթի  
է. արդ «պախչի»ը պէտք է օգնութեան  
հասնի։ Ասիկա մարդկօլէն հասկնալի է,  
և ամէն պաշտօնեայ գերմանացի, ֆրան  
սացի և անգլիացի նոյնը պիտի ընէր, և  
թէ չ'ունենալ պարագայից մէջ գտնուէր։

«Պախչի»ի այս դրութիւնն դժբախ  
տութիւն մըն է բուն իսկ տէրութեան  
համար, որ այսպէսով, ալքառու եկա  
մուտներ կը կորսնցնէ։ Այլ ինչպէս և  
ո՞ւր դնել լծակը զայն դարմանելու համար,  
Ամէն պաշտօնեայ, ի մեզ, կ'ապրի այն  
համոզման մէջ թէ իրաւունք ունի «պախ  
չի»ին ձեռք երկնցնելու։

Միայն բարենորոգում մը մեր ելե  
մուտքին մէջ, միայն հասոյթի նոր աղ  
բերներուն ընծաւումը պիտի կրնային  
փոփոխութիւն մը առաջ բերել։ Բայց ա  
մէն բանէ առաջ հարկ էր որ պետութիւնք  
մեզ խաղաղ և հանգիստ ձգէին, որպէս  
զի դուրսէն ծնցուած մշտական ապստամ  
բութիւնները մեզ չ'հարկադրէին տէրու  
թեան հասոյթները յաւանդուիլ։

ՆԵՐՔԻՆԻՆԵՐԸ

Ես չեմ կարող հասկնալ թէ Եւրոպա  
ցիք ինչու կուգեն կայսերական հարեմին  
ներքիններու ծառայութեան նուիրուիլ։  
Շաբաթ եղաւ որ երեք նամակ ստացայ.  
մէկը Բարիլիցի նուագաձուկ մը, մէկը Գեր  
մանացի դեղագործ մը իսկ միւսը Սաք  
սոնիացի վաճառականէ։ Ասիկա այնպիսի  
անձնութիւններն են որ կ'առաջնորդէ  
այս անձինքը ոչ միայն հաւատքին ու  
րանալու, հապա նաև մարմնոյ մէկ ան  
գամին կտրուելուն յօժարելու։

Յայտնապէս այս մարդիկ ներքինին  
վիճակուած տխուր բախտին վրայ գիտակ  
ցութիւն չունին։ Արդեօք գիտող կայ  
թէ ես երկար ատենէ ի վեր այս բարբա  
րոս սովորութեան վերջ տալու կողմն եմ։  
Պէտք չէ՞ մեզքնալ այն կարգ մը ողոր  
մելի էակաց վրայ, գոյս ծնողներուն ա  
զահութիւնը ծախած է ի տղայ տիոց,  
այսպիսի տխուր կորստեան մը մասնելու  
համար զանոնք։

—Մալթոսի (պալատան բժիշկ) յայ

Անտարակոյս ժիւ և ժիւ ներ  
սէն լսած էին ոտքի ձայները, որովհետեւ  
հողիւ թէ Բարտաեան և իր գաւակը զը  
րան առջև հասան՝ ողորմուկ ձայն մը  
լսեցին։

—Բացէ՛ք, ի սէր Աստուծոյ, բացէ՛ք  
ով որ ալ ըլլաք...

—Ո՛վ էք դուք, հարցուց ձերունի  
բաղաւաղիւրը՝ իր ձայնը կեղծելով։

—Վարպետ ժիւնի եմ, Տամիլի մարա  
շխտին գործակատարը, թշուառականի  
մը կողմէ գոցուեցանք այս մառանին մէջ։

—Բաւական է, բաւական, վարպետ  
ժիւ, գոչեց Բարտաեան աղմկալից քահ  
քահ մը արձակելով։

—Անհեմալ Բարտաեանն է, ըսաւ  
կողովողին ժիւ ճանչնալով ձայնն այն  
մարդուն որ ուզած էր թաղել։

—Նոյն ինքն, իմ արժանի գործակա  
տարս։ Եւ քերորդիդ, ինչպէս է և կու  
գամ անոր պահանջները. կոտորելու։

Հեռուէն հնձկտանք մը լսուեցաւ,  
յետոյ տակառներու ձայն մը... Ժիւն էր  
որ խորունկ թաքստոց մը կ'փնտռէր իւ  
ականջները ազատելու համար։

—Դալով քեզի, վարպետ ժիւ, չարու  
նակեց Բարտաեան, լաւ մտիկ ըրէ զիս։

—Մտիկ կ'ընեմ, պարոն, հեաց գոր  
ծակատարը։

—Սեղեքեք քեզի... և ասոր հա  
մար է որ կուգամ։

տարաբաժ է ինծի թէ հարեւրին եօթա  
նասունը որ ծառայութեան չեն դիմանար։  
Պէտք է ներքիններու այս սովորութիւնը  
բառնալ։ Անկարող ձերուներն շատ լաւ  
կրնան ծառայել հարեմին մէջ։

1908ի ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Անգլիոյ ձեռնարկը կերելի իր նպատա  
կին հասած է։ Ասիկա մեր բաւական յու  
զում առթիւն ու զայն երկուքի բաժնած  
է։ Այժմ մեզ համար փրկութիւն և անգ  
լիական դաւերը թուրք ձգելու համար մէկ  
միջոց կայ։ Պարտիմ այս ինքնակոչ «բա  
րենորոգման» գլուխը կ'ենայ, անգլիական  
հարեմներուն տեղի պիտի տամ և ես ին  
քըս պիտի հռչակեմ Սահմանադրութիւնը,  
կայ է միակ հնարքը որ մնացած է ձեռքս  
անգլիական խորամանկութեան յատակա  
գըծերը աւերելու համար։

Թերեւս աւելի վերջը՝ մարդիկ որոնք  
այժմուս բարենորոգչական գաղափարն  
ւրով կը խնայեցին, իրենք իսկ պիտի տես  
նեն որ այն նոր ճամբաներն ուր կը մըտ  
նեն՝ անդունդ կը տանին։ Պէտք է յու  
սալ թէ վերջին ժամուն անոնք պիտի խն  
լամտին թէ թուրքիա կրնայ ապրիլ այն  
ատեն երբ բոլոր թուրքերը հաւատարմ  
րէն մեր սուրբ օրէնքին վաղեմի և ամուր  
հիման վրայ հաստատ մնան։ Այլապէս  
մենք կերակուր կը դառնանք այն քրիս  
տոնեայ տէրութեանց՝ որոնց խելքը միտ  
քը մեր կործանումն է։

### ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ.—Ներքին գործոց նա  
խարարութիւնը Ապրիլ 3 թուակիր մէկ  
հեռագրով հետեւեալը կը հաղորդէ կու  
սակալութեանս.

«Երէկ Չաթալճայի և Պուլայի մէջ  
պատերազմական ո՛չ մէկ զէպք պատահե  
ցաւ։ Բանակին առողջութիւնը, փառք  
Աստուծոյ շատ գոհացուցիչ է»։

ԿՈՒՍՍԿԱԿԱՆ.—Երէկ պաշտօնա  
պէս զեկոյց մամուլն, թէ 10 օրուան զի  
նադարար մը կնքուած է թուրքիոյ և  
Պայքանեան դաշնակցութեան միջև։

ՆԱԽԸՆԴԱՆ.—Օր քաղաքիս մէջ դարձ  
եալ ծախկախտի հիւանդութենէ մեռան  
երկու յոյն տղայք մէկը կամա՛ իսկ միւսը  
Այ-Գիրիսի թաղէն։

\* Այս առթիւ Լիվիքի յունաց Մե  
տրապոլիտը երէկ հետագայ չըմբերակա  
նը հրատարակեց որն օր վաղը պիտի  
կարդացուի քաղաքիս բոլոր եկեղեցիներ  
ուն մէջ։

«Բարեպաշտ Գահանայք, պատուաւո  
ժան Հաղաբարձուք և համայն քրիստոն  
եայ որդեակք իմ սիրեցեալ Զմիւռնիոյ  
Աստուածախնամ վիճակին, ողջոյն ձեզ  
«Յաւ է մեզ յայտնել, թէ ծաղիկ չա  
րուշաք չ'հիւանդութիւնը կը շարունակէ  
սպառել յոյն բնակչութիւնը և կը սպառ

—Ահ, օրհնեալ ըլլաք, պարոն։

—Այո՛, լսի ինքնիքն որ քրիստոն  
եայի մը համար անարժան բան մը պիտի  
ըլլար քեզի հոտ թողուլ անթոյնութենէ  
կամաց կամաց մեռնելու համար...

—Բոլորովին անարժան, պարոն, ըսաւ  
աղերսարկու ձայնը։

—Եւ թէ անարկու չարչարանք մը  
պիտի ըլլար։

—Աւա՛ղ, անարկուն ալ բան մըն է։

—Ասիկից կ'հասկնամ, վարպետ ժիւ։  
Ինծի տալ ուզած չարչարանքիդ է։ Բայց  
վերջապէս, ներքնապէս լաւ սիրտ ունեմ,  
չեմ ուզեր ձեզի տառասուցնել։ Ուրեմի  
մտիկ ըրէ զիս. Դիտեցի չորրորդ սիւնին  
մեծկակ գամ մը, հաստատուն, և լաւ  
միտած։ Ո՛չ, չ'ըրեցիր, Ես կը յիշեմ  
այդ գամը, որովհետեւ անկեց ուղեցի ինք  
զինքս կախել։ Դիտեցի ուրեմի որ նոր  
չուան մը բերի հետս այս չուանին մէկ  
ծայրը գամին պիտի կապեմ և միւս ծայրը  
վիզիդ...

—Դիտեցի, զիս կախել կուգէ՞ք։

—Արգիւղու համար որ անթոյնութենէ  
մեռնիս, ապերախտ... գալով քերորդ  
ւոյդ, անոր գէշութիւն մը չ'պիտի ընեմ,  
այլ միայն կականջները պիտի կոտորեմ։  
Հեծեծանք մը լսուեցաւ։ Բարտաեան  
դուռը բացաւ։ Մթութեան մէջ ժիւ  
նշմարեց, ծնրաղիւր սանդուղի աստիճան  
ներէն միոյն վրայ, տոգոյն էր և գգուելի։

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ  
**ՍՏԵՓԱՆ ԻՓԼԻՔԵԱՆ**  
ԱՅԻ ԵՕՐԿԻ ՓՈՂՈՑ

ՀԱՇՎԱԿԱՒՈՐ,

ՏՈԿՈՒՆ,

ԱԺԱՆ

Ամէն շաբաթ նորածնութեան համաժողովարանը ձոխ զանազանութիւն մը կ'ստանանք:  
Շաբաթ օրերն մասնաւոր տեսակներու վրայ 20% զեղչ: Երկուշաբթի օրեր, ՏԵՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

**Ն Ե Ռ Ա Գ Ի Ր**

4. ՊՈԼԻՍ. 5 Ապրիլ. — Պատերազմիկներուն միջև կնքուած զինադադարը պիտի տեսնենք մինչև յառաջիկայ Զորքաթիւթի:

ՆՈՅՆ. — Եւրոպական մայրաքաղաքներէ հասած վերջին լուրերը կը հաւաստեն թէ իտալական կառավարութիւնը կը շարունակէ հակառակիլ Յունաստանի մասին ունեցած հայեացքներուն:

ՆՈՅՆ. — Ըստ այսմ իտալական կառավարութիւնը կը յամարէ թուրքիոյ յանձնել իր կրթական քաղաքական մէջ գրաւած կողմերը: Մինչև որ թուրքիա Լոզանի դաշնագրութեամբ խոստացած հատուցումը չ'կատարէ:

ՆՈՅՆ. — Զէյթինէն կը հեռագրեն թէ տական տարածանութեանց Սև-Լեւոն կառավարութիւնը հաստատապէս որոշած է իր պատերազմական ձեռնարկները վերսկսել:

ՆՈՅՆ. — Կ'ըսուի թէ Սև-Լեւոն Շքոտրան լքել մտադիր չէ:

ՆՈՅՆ. — Սելանիկէ հասած լուրերու համաձայն, երէկ աշտոյզ սաւառակի ցաւալի դէպք մը պատահեցաւ:

Արիւրօք-Եւսոս և Մանսո անուն յոյն սաւառակները Սելանիկէն Լանկատա երթալու առին վար ընկան և մեռան:

ՆՈՅՆ. — Հօտէյսթայն կը հեռագրեն թէ Օսմ. «Համիտէ» մարտնաւը տեղւոյն նաւահանգիստը ժամանած է:

ՆՈՅՆ. — Հէլլէն դեր-գնդապետ Գոտտիանի և Սերպ պաշտօնակից Նիքօլի իրրեկ զաշակիցներու բանազնաց Պուլաշի հասան, զինադադարը ստորագրելու համար:

ՆՈՅՆ. — Զինադադարը, կը հաւաստեն թէ հետեւեալ նոր պայմանները պիտի ունենայ.

1. Զինուորական չէզք գօտի մը սահմանը պատերազմիկներու միջև:

2. Թշնամութեանց վերակառուցումը, ի հարկին, ընել ծանուցուելէն 48 ժամ վերջ:

3. Պուլկար բանակի պարենաւորումը Սարոի մոզէ կատարել:

4. Զինադադարի ընթացքին Սեփրին, Կան-Պուլուտը աղաւթ չ'կատարել:

ՆՈՅՆ. — Լաւատեղեակ լուրերու համաձայն Յունաստան Սելանիկի մէջ 150 հազար զօրք կեդրոնացուցած է:

Բերած չէր. բայց ժիւղ բռնեց թեւէն և առաջնորդեց զամեն տակ:

— Պիտի խօսիս, ըսաւ պաղ ձայնով մը: Վայրկեան մը ունին որոշում տալու ժիւղ պատասխանեց.

— Կ'տեսնեմ թէ չուան չունիք: Ապա բարեքս մէջ սայլ մը կայ, այն սայլով ձեզի Սէն գետը պիտի փոխողդէի, անոր մէջ հաստատուն չուան մը զրոյս էի ձեր վզէն անցնելու համար քարով մը, Գոցէք փէտով ցէք այդ չուանը և կախեցէք զիս, բան մըն ալ չպիտի իմանաք:

— Դժողքի սատանները վկայ, մոմաց Բարտսեան, այս ծերունին հիանալի է. կ'ըսէի որ պիտի ստիպուիմ զայն սպաննել:

Իր զաշունը քաշեց և նոյն սառն ձայնով ըսաւ:

— Բաշոյնանդ փոխարէն չպիտի կախուի, բայց մէկ հարուածով պիտի սպաննեմ քեզի, ուղղակի սրտիդ եթէ չի խօսիս...

— Ահաւասիկ սիրտս, ըսաւ ժիւղը զգեստը պատռելով: Միայն եթէ մեռեալի մը խօքը նուիրական կ'արծէք պիտի պաղատիմ ձեզի: Ըսել Տամիլ մարաշախտին որ հաւատարիմ մեռած եմ, մեռած իրեն համար...

(Շարունակելի)

նայցաւոր և ընդարձակ համեմատութիւններ առնել: Եւ մենք նախագգուշութեան և խոհեմութեան, զորք համարեալք հրամայել, որպէս զի ոչ մէկ աշակերտ ոչ մէկ աշակերտութիւն ընդունուի: Գործընդունելու ներս երբ նախապէս չի ներկայացնէր պատուաւոր վկայագիր: Բայց որովհետեւ պատահած մահերէն կը տեսնուի թէ չարիքը աշակերտական աշխարհէն դուրս տարեցներու և անպատասխան մէջ ալ ճարակ գտած է, առայն հարկան յորդոր կը կարգաւոր բոլոր փոքրերուն և մեծերուն որ պատուաւոր անյայաղ:

Որովհետեւ հաւանական է թէ խանութի մէջ և ալլուր գտնուին աղքատ անհոգ օրոնք չեն կրնար պատուաւորութիւն տալ: Եւ պատահաւ իւրաքանչիւր թաղի Պատ. հաղարձութեան պատուէր տանք որ յիշեցող դրամէն պատուաւոր խաղովակներ գնեն ու թաղաւանակ մէկ կամ երկու թիկի հրաւիրելով՝ աղքատները որոշեալ օրերու մէջ ձրաբար պատուաւոր տան:

Կը խորհրդէ թէ Եկեղեցիներու սուրբ դրամը չէ կարելի ասկէ աւելի օգտակար և սուրբ նպատակի ծառայեցնել:

ԱՄԱԼԹԻԱ կը տեղեկանայ թէ Եգիպտոս ընկալել նախորդ վարչապետ Բեաւիլի փաշ 15 օրէն հոս պիտի գայ, ամբողջ ամառը անցունելու համար:

ԱԻՋԻ օր ռուսական «Ձար» չորհրդակցութիւնէն քաղաք ժամանեցին բաւառական Իսլամ փախստականներ:

ՆԱՀԱՆԳԻՆ մէջ տնկուելիք անտառներուն համար սերմնացուններու զրկուելու վրայ ըլլալը իմաց տրուած ըլլալով կապաղարկական նախարարութեանէն, հիւսիսընդհի շրջականները հրահանգ տրուած է պատրաստութիւններ տեսնելու:

ԱՐՁԻ օր քաղաքիս եղեռնադատ տեսնելու մէջ չորս իսլամի և Սիրիսի անուն յիշի մը դատար տեսնուեցաւ որոնք վեց ամիս առաջ Այ Անան Թաղը կառապան Մէջմէտի սպանութեամբ ամբաստանուած էին: Անոնցմէ յոյն և երկու թուրք անպարտ հոշակուեցան: Իսկ մնացեալ յիշեցն Արաք հասանք՝ որուն յանցարարութիւնը հաստատուեցաւ, մահապատիւ շրջան եօթնամեայ բանտարկութեան դատապարտուեցաւ:

ԱՄԱԼԹԻԱՆԻ հրահանգութեան մը համար Արաքէն գաղտնի և զարմոյշ կառավարական թիկին 200 զրչ. ճանապարհորդները արուելու մասին նոյն տեղ նախաձեռնեց հրահանգ տրուած է:

ԱՆՅԱՆԻ օր թէփլիսի մէջ կիրիտցի զորախումբ սպաննելով փախչող Հասան Բեկը մէկը ստիկաններու կողմէն բռնուելով բանտ տեսնուած է:

ՈՍՏՈՒՐԱՒԻՄԻ մէջ մ. րտ 1 ին ծխախոտի դէտ Դարա-Մուսիֆայի պատուական հրձիգութիւն ընել փորձող և Բաքու անտեսնուած զէմ օրէնքի տրաւ:

— Ապա, ըսաւ ծերունի արկածախորհրդէ, այս դրան առջև կիցիր, հրացանակիր լեզուր, և եթէ այս երկու թրչառակներէն մին փորձէ զուրս ել ծերունի, սպաննէ զայն առանց գթալու:

— Ենթոյն, իշխանս հեծեծեց զործառարար:

— Նայիք, շատ կ'վախնաս մեռնելէ:

— Այո, ըսաւ ծերունին, կ'վախնամ կ'վախնամ... մի սպաննէր զիս:

Արաքները կ'վախնային, զէմը կ'այլապաղէր, իրաւամբ ահաբեկուի վերադառնալը հասած էր:

— Կ'վախնամ, շարունակեց Բարտսեան, և եթէ միշտ մը չնորհէ քեզի զապաղապար:

— Այո, կ'վախնամ ծերունին իր թեւերը քաշելով յուսահատութեամբ, ինչ որ զգեստ, ամեն բան: Դնելէս ի վեր ամբողջ հաւաքած ոսկիներս ուզէ ինձմէ:

— Բարտսեան, շատ հարուստ, Բարտսեան անունը այն արկղին վրայ որ Տամիլի կ'արծէք էր: Ամենքն ալ քեզի կուտային:

— Բո՛ւ զրամիդ պէտք չունիմ ըսաւ ծերունի ապաւոր:

— Ինչ բանի ուրեմն, ըսէք. խօսեցէք ինչ որ կուզէք կուտամ, ո՛հ այս վայրկեանիս անընկճելի կամեցողութեամբ մը կ'զինուէր:

— Զուանը, գոռաց ծերունի բաղդախնդիրը:

Զորքու թիւները զործադրելու սրտնաւած է:

ՆԱՀԱՆԳԻՆ գիշեր Այ, էքսթրեմալ թաղի տունէ մը հրդեհի սկզբնաւորութիւն: Հոր չէլ մարմինը չուտով օգնութեան փութալով Սելանիկէն, նախարարութիւնը հըրաւարտութիւնը հրահանգ տրուած է:

Կ'ըսուի թէ Սև-Լեւոն Շքոտրան լքել մտադիր չէ:

Սելանիկէ հասած լուրերու համաձայն, երէկ աշտոյզ սաւառակի ցաւալի դէպք մը պատահեցաւ:

Արիւրօք-Եւսոս և Մանսո անուն յոյն սաւառակները Սելանիկէն Լանկատա երթալու առին վար ընկան և մեռան:

Հօտէյսթայն կը հեռագրեն թէ Օսմ. «Համիտէ» մարտնաւը տեղւոյն նաւահանգիստը ժամանած է:

Հէլլէն դեր-գնդապետ Գոտտիանի և Սերպ պաշտօնակից Նիքօլի իրրեկ զաշակիցներու բանազնաց Պուլաշի հասան, զինադադարը ստորագրելու համար:

Զինադադարը, կը հաւաստեն թէ հետեւեալ նոր պայմանները պիտի ունենայ:

1. Զինուորական չէզք գօտի մը սահմանը պատերազմիկներու միջև:

2. Թշնամութեանց վերակառուցումը, ի հարկին, ընել ծանուցուելէն 48 ժամ վերջ:

3. Պուլկար բանակի պարենաւորումը Սարոի մոզէ կատարել:

4. Զինադադարի ընթացքին Սեփրին, Կան-Պուլուտը աղաւթ չ'կատարել:

ՆՈՅՆ. — Լաւատեղեակ լուրերու համաձայն Յունաստան Սելանիկի մէջ 150 հազար զօրք կեդրոնացուցած է:

Բերած չէր. բայց ժիւղ բռնեց թեւէն և առաջնորդեց զամեն տակ:

— Պիտի խօսիս, ըսաւ պաղ ձայնով մը: Վայրկեան մը ունին որոշում տալու ժիւղ պատասխանեց.

— Կ'տեսնեմ թէ չուան չունիք: Ապա բարեքս մէջ սայլ մը կայ, այն սայլով ձեզի Սէն գետը պիտի փոխողդէի, անոր մէջ հաստատուն չուան մը զրոյս էի ձեր վզէն անցնելու համար քարով մը, Գոցէք փէտով ցէք այդ չուանը և կախեցէք զիս, բան մըն ալ չպիտի իմանաք:

— Դժողքի սատանները վկայ, մոմաց Բարտսեան, այս ծերունին հիանալի է. կ'ըսէի որ պիտի ստիպուիմ զայն սպաննել:

Իր զաշունը քաշեց և նոյն սառն ձայնով ըսաւ:

— Բաշոյնանդ փոխարէն չպիտի կախուի, բայց մէկ հարուածով պիտի սպաննեմ քեզի, ուղղակի սրտիդ եթէ չի խօսիս...

— Ահաւասիկ սիրտս, ըսաւ ժիւղը զգեստը պատռելով: Միայն եթէ մեռեալի մը խօքը նուիրական կ'արծէք պիտի պաղատիմ ձեզի: Ըսել Տամիլ մարաշախտին որ հաւատարիմ մեռած եմ, մեռած իրեն համար...

Զինադադարը, կը հաւաստեն թէ հետեւեալ նոր պայմանները պիտի ունենայ:

1. Զինուորական չէզք գօտի մը սահմանը պատերազմիկներու միջև:

2. Թշնամութեանց վերակառուցումը, ի հարկին, ընել ծանուցուելէն 48 ժամ վերջ:

3. Պուլկար բանակի պարենաւորումը Սարոի մոզէ կատարել:

4. Զինադադարի ընթացքին Սեփրին, Կան-Պուլուտը աղաւթ չ'կատարել:

ՆՈՅՆ. — Լաւատեղեակ լուրերու համաձայն Յունաստան Սելանիկի մէջ 150 հազար զօրք կեդրոնացուցած է:

Բերած չէր. բայց ժիւղ բռնեց թեւէն և առաջնորդեց զամեն տակ:

— Պիտի խօսիս, ըսաւ պաղ ձայնով մը: Վայրկեան մը ունին որոշում տալու ժիւղ պատասխանեց.

— Կ'տեսնեմ թէ չուան չունիք: Ապա բարեքս մէջ սայլ մը կայ, այն սայլով ձեզի Սէն գետը պիտի փոխողդէի, անոր մէջ հաստատուն չուան մը զրոյս էի ձեր վզէն անցնելու համար քարով մը, Գոցէք փէտով ցէք այդ չուանը և կախեցէք զիս, բան մըն ալ չպիտի իմանաք:

— Դժողքի սատանները վկայ, մոմաց Բարտսեան, այս ծերունին հիանալի է. կ'ըսէի որ պիտի ստիպուիմ զայն սպաննել:

Իր զաշունը քաշեց և նոյն սառն ձայնով ըսաւ:

— Բաշոյնանդ փոխարէն չպիտի կախուի, բայց մէկ հարուածով պիտի սպաննեմ քեզի, ուղղակի սրտիդ եթէ չի խօսիս...

— Ահաւասիկ սիրտս, ըսաւ ժիւղը զգեստը պատռելով: Միայն եթէ մեռեալի մը խօքը նուիրական կ'արծէք պիտի պաղատիմ ձեզի: Ըսել Տամիլ մարաշախտին որ հաւատարիմ մեռած եմ, մեռած իրեն համար...

Զինադադարը, կը հաւաստեն թէ հետեւեալ նոր պայմանները պիտի ունենայ:

1. Զինուորական չէզք գօտի մը սահմանը պատերազմիկներու միջև:

2. Թշնամութեանց վերակառուցումը, ի հարկին, ընել ծանուցուելէն 48 ժամ վերջ:

3. Պուլկար բանակի պարենաւորումը Սարոի մոզէ կատարել:

4. Զինադադարի ընթացքին Սեփրին, Կան-Պուլուտը աղաւթ չ'կատարել:

ՆՈՅՆ. — Լաւատեղեակ լուրերու համաձայն Յունաստան Սելանիկի մէջ 150 հազար զօրք կեդրոնացուցած է:

Բերած չէր. բայց ժիւղ բռնեց թեւէն և առաջնորդեց զամեն տակ:

— Պիտի խօսիս, ըսաւ պաղ ձայնով մը: Վայրկեան մը ունին որոշում տալու ժիւղ պատասխանեց.

— Կ'տեսնեմ թէ չուան չունիք: Ապա բարեքս մէջ սայլ մը կայ, այն սայլով ձեզի Սէն գետը պիտի փոխողդէի, անոր մէջ հաստատուն չուան մը զրոյս էի ձեր վզէն անցնելու համար քարով մը, Գոցէք փէտով ցէք այդ չուանը և կախեցէք զիս, բան մըն ալ չպիտի իմանաք:

— Դժողքի սատանները վկայ, մոմաց Բարտսեան, այս ծերունին հիանալի է. կ'ըսէի որ պիտի ստիպուիմ զայն սպաննել:

Իր զաշունը քաշեց և նոյն սառն ձայնով ըսաւ:

— Բաշոյնանդ փոխարէն չպիտի կախուի, բայց մէկ հարուածով պիտի սպաննեմ քեզի, ուղղակի սրտիդ եթէ չի խօսիս...

— Ահաւասիկ սիրտս, ըսաւ ժիւղը զգեստը պատռելով: Միայն եթէ մեռեալի մը խօքը նուիրական կ'արծէք պիտի պաղատիմ ձեզի: Ըսել Տամիլ մարաշախտին որ հաւատարիմ մեռած եմ, մեռած իրեն համար...

Զինադադարը, կը հաւաստեն թէ հետեւեալ նոր պայմանները պիտի ունենայ:

1. Զինուորական չէզք գօտի մը սահմանը պատերազմիկներու միջև:

2. Թշնամութեանց վերակառուցումը, ի հարկին, ընել ծանուցուելէն 48 ժամ վերջ:

3. Պուլկար բանակի պարենաւորումը Սարոի մոզէ կատարել:

4. Զինադադարի ընթացքին Սեփրին, Կան-Պուլուտը աղաւթ չ'կատարել:

ՆՈՅՆ. — Լաւատեղեակ լուրերու համաձայն Յունաստան Սելանիկի մէջ 150 հազար զօրք կեդրոնացուցած է:

Բերած չէր. բայց ժիւղ բռնեց թեւէն և առաջնորդեց զամեն տակ:

— Պիտի խօսիս, ըսաւ պաղ ձայնով մը: Վայրկեան մը ունին որոշում տալու ժիւղ պատասխանեց.

— Կ'տեսնեմ թէ չուան չունիք: Ապա բարեքս մէջ սայլ մը կայ, այն սայլով ձեզի Սէն գետը պիտի փոխողդէի, անոր մէջ հաստատուն չուան մը զրոյս էի ձեր վզէն անցնելու համար քարով մը, Գոցէք փէտով ցէք այդ չուանը և կախեցէք զիս, բան մըն ալ չպիտի իմանաք:

ՆՈՅՆ. — Պուլկարիոյ և Միացեալ զաշակիցներու միջև պատերազմը անխուսափելի պիտի ըլլայ, եթէ տեղուութիւնը չի միջամտին:

ՆՈՅՆ. — Պատերազմի սպառնալու Սօֆիա-Էստրէն-Չաթալա երկաթուղւոյ ընդհատուած հաղորդակցութիւնը կանոնաւոր կերպով վերահաստատուեցաւ:

**ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՑՑ**  
ՍԿԻՆՈՒՐՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿԱՅՈՑՑ  
Ս. ՍՏԵՓԱՆԻՍ ԵՆԵՂԵՆԻՍ

|            |                      |      |
|------------|----------------------|------|
| Ծաղկազարդ՝ | Առաւօտ ժամը          | 6.30 |
| Դռնբացէք՝  | Երեկոյ »             | 4    |
| Աւագ Բշ.   | Առաւօտ »             | 6.30 |
| »          | » Ծաղու »            | 10   |
| »          | » Երեկոյ »           | 5    |
| » Դշ.      | Առաւօտ »             | 6.30 |
| »          | » Ծաղու »            | 10   |
| »          | » Երեկոյ »           | 5    |
| » Դշ.      | Առաւօտ »             | 6.30 |
| »          | » Ծաղու »            | 10   |
| »          | » Երեկոյ »           | 5    |
| » Եշ.      | Առաւօտ »             | 6.30 |
| »          | » Ծաղու (Ս. Պատարագ) | 9.30 |
| »          | » Երեկոյ (Ոտնալուայ) | 4    |
| »          | » Դիշեր (Պաւարու)    | 8    |
| » Ուր.     | Առաւօտ (Կարգ Պաշէլ)  | 6.30 |
| »          | » Երեկոյ (Թաղում)    | 4.30 |
| » Ծթ.      | Առաւօտ »             | 6.30 |
| »          | » Երեկոյ՝ Ս. Պատարագ | 3    |

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՐՈՒ